

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه
دانشکده بهداشت
گروه بهداشت عمومی
طرح درس
🌀🌀🌀🌀🌀🌀🌀🌀

عنوان درس: بهداشت دانش آموزان و مدارس

مخاطبان: دانشجویان ترم چهارم بهداشت عمومی

تعداد و نوع واحد: 1/5 واحد نظری 0/5 عملی

زمان ارائه درس: یکشنبه ها ساعت 8-10

مدرس:

دکتر فاطمه رجعتی (استادیار گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت، دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه)

سهم استاد: کل واحد 1/5 واحد نظری 0/5 واحد عملی

درس پیش نیاز: ندارد

نیمسال اول سال تحصیلی 95-96

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با عوامل موثر در تشکیل، حفظ و پویایی فعالیت گروه در جهت دستیابی به اهداف مشترک گروهی و آشنایی با تئوری ها و نحوه سنجش گروه برای اطمینان از موفقیت گروهی و اتخاذ تصمیمات گروهی در جهت همبستگی و تولیدات گروه و نیز افزایش مهارت در استفاده از قابلیت ها و پویایی گروهی به منظور دستیابی به اهداف برنامه ای آموزش بهداشت و ارتقای سلامت گروه و جامعه

شرح درس:

دانشجو با دانستن اصول پویایی گروه در پوشش ارتباط و تئوری های مربوط به کنش و واکنش گروه، فعالیت های گروه را به عنوان یکی از اعضا یا رهبر گروه اجرا و رهبری خواهد کرد.

اهداف کلی جلسات: (هر جلسه یک هدف)

1. کلیات، تاریخچه و تعاریف بهداشت مدارس
2. آموزش بهداشت در مدارس
3. محیط فیزیکی و فضای روانی آموزشگاه ها
4. رشد و تکامل در سنین مدرسه
5. بیماری های عفونی شایع سنین مدرسه
6. مراقبت های بهداشتی دانش آموزان
7. عوارض شایع پوستی در کودکان سنین مدرسه
8. بهداشت چشم، کار عملی
9. بهداشت گوش، کار عملی
10. تغذیه کودکان در سنین مدرسه
11. مشکلات یادگیری
12. مشکلات رفتاری کودکان
13. پیشگیری از حوادث در دانش آموزان
14. بهداشت دهان و دندان
15. آشنایی با دستورالعمل ها و فرم های کشوری بهداشت مدارس (عملی)

اهداف جلسات به تفکیک هر جلسه:

جلسه اول: کلیات تاریخچه و اهداف بهداشت مدارس

دانشجو باید در پایان قادر باشد

1. تاریخچه بهداشت مدارس در ایران و جهان را شرح دهد.
2. بهداشت مدارس را از جنبه های گوناگون شرح دهد.
3. اهداف و ضرورت بهداشت مدارس را ذکر کند.

حیطه یادگیری: دانش در سطح یک تا سه

روش یاددهی یادگیری: سخنرانی بحث گروهی

وسایل آموزشی: پروژکتور وایت برد،

تکالیف دانشجو: شرکت در کلاس ، شرکت در مباحث مطرح شده مطالعه قبلی درباره مطالب درسی

جلسه دوم: آموزش بهداشت در مدارس

دانشجو باید در پایان قادر باشد

1. آموزش بهداشت را تعریف نماید.
2. اهداف آموزش بهداشت را برشمرد.
3. ضرورت آموزش بهداشت در مدارس را بیان کند.
4. روشهای آموزش بهداشت در مدارس را شرح دهد.
5. برنامه ریزی آموزش بهداشت در مدارس را شرح دهد.
6. زمینه های ارزشیابی آموزشی در مدارس را بیان کند.
7. روش های ارزشیابی های آموزش بهداشت را بیان کند.

حیطه یادگیری: دانش در سطح یک تا سه

روش یاددهی یادگیری: سخنرانی بحث گروهی

وسایل آموزشی: پروژکتور وایت برد،

تکالیف دانشجو: شرکت در کلاس ، شرکت در مباحث مطرح شده مطالعه قبلی درباره مطالب درسی، شرکت در پرسش و پاسخ ها

جلسه سوم: محیط فیزیکی و فضای روانی آموزشگاه ها

دانشجو باید در پایان قادر باشد

1. وضعیت ساختمان مدرسه را با توجه به محیط آن شرح دهد
2. استانداردهای موجود مدارس را در سرویس های بهداشتی آب آشامیدنی و ... ذکر کند.
3. تبصره های بهداشت مدارس را در مورد محیط مدارس بداند.
4. راه های پیشگیری از سوانح و حوادث مدرسه ای را شرح دهد.

جلسه چهارم: رشد و تکامل در کودکان سنین مدرسه

دانشجو باید در پایان قادر باشد:

1. ویژگی های رشد و تکامل و عوامل موثر در آن را ذکر نماید.
2. مشخصات و ویژگی های رشد و تکامل بدنی در دانش آموزان را توضیح دهد.
3. مشخصات و ویژگی های رشد، تکامل ذهنی در دانش آموزان را توضیح دهد.
4. مشخصات رشد و تکامل اجتماعی در دانش آموزان را بداند.

5. نقش اولیا و مربیان را در رشد و تکامل دانش آموزان شرح دهد.

جلسه پنجم: بیماری های عفونی شایع در مدارس

دانشجو باید در پایان قادر باشد:

1. چگونگی انتقال بیماری های گروه را در مدرسه توضیح دهد.
2. چگونگی کنترل بیماری های واگیر در مدرسه را بیان کند.
3. بیماریهای واگیر مهم و شایع در بین دانش آموزان را بشناسد.
4. با مقررات جداسازی، ایمن سازی و ... آشنا گردد و بیان نماید.

جلسه ششم: مراقبت های بهداشتی دانش آموزان

دانشجو باید در پایان قادر باشد:

1. ضرورت توجه به مراقبت های ویژه دانش آموزان توضیح دهد.
2. اصول مراقبت ویژه دانش آموزان مبتلا به آسم را بکارگیرد.
3. اصول مراقبت ویژه از دانش آموزان مبتلا به صرع را در موقعیت مناسب بکارگیرد.
4. اصول مراقبت های ویژه از دانش آموزان مبتلا به دیابت را ذکر نماید.
5. اصول مراقبت های ویژه از دانش آموزان مبتلا به تب روماتیسمی را ذکر نماید.
6. اصول مراقبت های ویژه از دانش آموزان مبتلا به هموفیلی را ذکر نماید
7. اصول مراقبت های ویژه از دانش آموزان مبتلا به ناهنجاریهای قلبی را بیان نماید.

جلسه هفتم: عوارض شایع پوستی در کودکان سنین مدرسه

دانشجو باید در پایان قادر باشد:

1. بیماری های شایع پوست در دوران مدرسه را بشناسد.
2. عوارض شایع میکروبی پوست و راه های پیشگیری از آن را شرح دهد.
3. عوارض شایع مربوط به پوست و ناخن و مو و راه های پیشگیری از آن را توضیح دهد.

جلسه هشتم: بهداشت چشم

دانشجو باید در پایان قادر باشد

1. وضعیت بینایی و عیوب آن را در سنین مختلف مدرسه توضیح دهد.
2. اثرات ضعف بینایی را بر روند تحصیلی دانش آموزان توضیح دهد.
3. عمل بینایی سنجی و معاینات مربوطه را با استفاده از وسایل موجود انجام دهد.
4. مراقبت های لازم برای کودکان مبتلا به اختلالات بینایی را توضیح دهد.

جلسه نهم: بهداشت گوش

دانشجو باید قادر باشد

1. وضعیت شنوایی و مشکلات آن را در سنین مختلف مدرسه توضیح دهد.
2. اثرات ضعف شنوایی بر روند تحصیلی دانش آموز را بیان کند
3. عمل شنوایی سنجی و معاینات مربوطه را با استفاده از وسایل موجود انجام دهد.
4. مراقبت های لازم برای کودکان مبتلا به اختلالات شنوایی را توضیح دهد.

جلسه دهم: تغذیه کودکان در سنین مدرسه

دانشجو در پایان قادر باشد

1. علم تغذیه را تعریف نماید.

2. تقسیم بندی مواد غذایی را شرح دهد.
3. احتیاجات روزانه بدن به انرژی حاصله از مواد غذایی را شرح دهد.
4. عوارض ناشی از کمبود مواد غذایی را بشناسد.
5. نقش تغذیه در رشد و یادگیری دانش آموزان را بیان کند.
6. مشکلات تغذیه ای دانش آموزان را بداند

جلسه یازدهم: مشکلات یادگیری دانش آموزان

دانشجو باید در پایان قادر باشد

1. مشکلات یادگیری دانش آموزان را بیان کند.
2. علل مشکلات یادگیری دانش آموزان را برشمرد.
3. گروه بندی دانش آموزان با مشکلات یادگیری را بیان کند.
4. روشهای تشخیص دانش آموزانی که مشکلات یادگیری را دارند ذکر نماید.
5. برنامه های آموزشی دانش آموزان مبتلا به اختلالات یادگیری را بیان نماید.

جلسه دوازدهم: مشکلات رفتاری کودکان

دانشجو باید در پایان قادر باشد

1. اهم مشکلات رفتاری در دانش آموزان مدارس را برشمرد.
2. مشخصات و ویژگی های هر یک از مشکلات رفتاری دانش آموزان را بتواند تشخیص دهد
3. روشهای درمان هر یک از مشکلات رفتاری کودکان را بداند

جلسه سیزدهم : پیشگیری از حوادث در دانش آموزان

دانشجو باید در پایان قادر باشد

1. علل و عوامل سوانح و حوادث را شرح دهد.
2. ابعاد سوانح و حوادث را توضیح دهد.
3. تقسیم بندی سوانح و حوادث را بیان کند.
4. حوادث ناشی از ترافیک را شرح دهد.
5. حوادث ناشی از محیط خانه را بیان کند.
6. حوادث شایع در مدارس را بیان کند.
7. سازماندهی و برنامه ریزی برای پیشگیری از بروز سوانح و حوادث را بیان کند.

جلسه چهاردهم : بهداشت دهان و دندان

دانشجو باید در پایان قادر باشد

1. معاینات دهان و دندان را انجام دهد.
2. مشکلات دندان ها را شناسایی نماید.
3. راه های پیشگیری از مشکلات دهان و دندان را توضیح دهد.

جلسه پانزدهم: آشنایی با فرم ها و دستورالعمل های کشوری بهداشت مدارس

دانشجو باید در پایان قادر باشد

1. فرم های پیگیری موارد ارجاع معاینات پزشکی را شرح دهد
2. قادر باشد فرم های وضعیت بررسی فیزیکی مدارس را شرح دهد.
3. بخش های مختلف پرونده بهداشتی مدارس را شرح دهد.

جلسه شانزدهم: آشنایی با فعالیت های بهداشت مدارس در مدرسه
دانشجو باید در پایان قادر باشد

1. به دانش آموزان مسائل بهداشت فردی را آموزش دهد.
2. به مسئولین و معلمین مدرسه در خصوص آموزش سلامت نکات لازم را ارائه نماید.
3. فضای فیزیکی مدرسه را به لحاظ استانداردهای موجود و مطلوب بررسی نماید.
4. دانش آموزان دارای اختلالات رفتاری را شناسایی نماید.
5. آزمایشات بینایی و شنوایی را انجام دهد.

منابع و رفرنس های درس

1. بهداشت مدارس تالیف دکتر نوری
2. کتاب جامع بهداشت عمومی، اساتید دانشگاه های علوم پزشکی چاپ 94
3. بهداشت مدارس تالیف دکتر رمضانخانی
4. بهداشت مدارس تالیف کبری عباسی
5. آیین نامه بهداشت محیط وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
6. بهداشت مدارس تالیف قاسم عابدی

روش تدریس (روشهای یاددهی یادگیری): «سخنرانی تعاملی، کار عملی و بحث گروهی و مباحثه» و آموزش مجازی به شکل غیر حضوری

رسانه های کمک آموزشی: «ویدیو پروژکتور، رسانه های مجازی»، تلگرام در صورت لزوم، تخته وایت برد، و کامپیوتر مجهز به بلند گو یا هدفون برای کلاس های مجازی «

سنجش و ارزشیابی

ساعت	تاریخ	نمره	روش آزمون	آزمون
8-10 سه کویز در طول ترم	هر جلسه کلاس	4	پرسش و پاسخ، انجام تکالیف محوله و آزمون های کلاسی و تحویل گزارش کار	تکالیف کلاسی و آزمون میان دوره
8-10	95/8/22	3 نمره	آزمون کتبی	آزمون نیم ترم
		13	آزمون کتبی	آزمون پایان دوره

مقررات درس و انتظارات از دانشجو:

از دانشجویان محترم انتظار می رود:

- 1- حضور منظم و دقیق در جلسات درس داشته باشند.
- 2- در فعالیت های یاددهی- یادگیری مشارکت نمایند.

- 3- تلفن همراه خود را در طول درس خاموش نگه دارند.
- 4- در هر جلسه آمادگی پاسخ گویی به سؤالات مبحث قبلی و کوییز ها را داشته باشند.
- 5- از منابع علمی و کتب معرفی شده و سایت ها و مقالات مرتبط استفاده کند.
- 6- به موقع از سامانه LMS محتوای درس جلسات مجازی را دانلود نموده و مطالب را مطالعه کند.
- 7- در آزمون نیم ترم در تاریخ تعیین شده حاضر شود.

جدول زمانبندی درس
روز و ساعت جلسه: یکشنبه ها ساعت (8-10) کلاس شماره 7

جلسه	موضوع درس	مدرس	روش تدریس	وسیله کمک آموزشی
1	کلیات، تاریخچه و تعاریف بهداشت مدارس	دکتر فاطمه رجعتی	سخنرانی	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، وایت برد
2	آموزش بهداشت در مدارس	دکتر فاطمه رجعتی	بحث گروهی ، حل مساله سخنرانی	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، وایت برد
3	محیط فیزیکی و فضای روانی آموزشگاه ها	دکتر فاطمه رجعتی	آموزش مجازی	کامپیوتر نرم افزار Story line LMS سامانه
4	رشد و تکامل در سنین مدرسه	دکتر فاطمه رجعتی	بحث گروهی ، حل مساله سخنرانی	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، وایت برد
5	بیماری های عفونی شایع سنین مدرسه	دکتر فاطمه رجعتی	، بحث گروهی ، حل مساله سخنرانی	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور،
6	مراقبت های بهداشتی دانش آموزان	دکتر فاطمه رجعتی	آموزش مجازی	کامپیوتر نرم افزار Story Line LMS سامانه
7	عوارض شایع پوستی در کودکان سنین مدرسه	دکتر فاطمه رجعتی	بحث گروهی ، حل مساله سخنرانی	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، وایت برد
8	بهداشت چشم، کار عملی	دکتر فاطمه رجعتی	بحث گروهی ، حل مساله سخنرانی ایفای نقش	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، وایت برد
9	بهداشت گوش ، کار عملی	دکتر فاطمه رجعتی	ایفای نقش سخنرانی	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، وایت برد
10	تغذیه کودکان در سنین مدرسه	دکتر فاطمه رجعتی	آزمون نیم ترم بحث گروهی ، حل مساله سخنرانی	کامپیوتر، نرم افزار و
11	مشکلات یادگیری	دکتر فاطمه رجعتی	آموزش مجازی	کامپیوتر سامانه LMS
12	مشکلات رفتاری کودکان	دکتر فاطمه رجعتی	بحث گروهی ، حل مساله سخنرانی	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، وایت برد
13	پیشگیری از حوادث در دانش آموزان	دکتر فاطمه رجعتی	آموزش مجازی ب	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، وایت برد
14	بهداشت دهان و دندان	دکتر فاطمه رجعتی	بحث گروهی ، حل مساله سخنرانی	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، وایت برد
15	آشنایی با دستورالعمل ها و فرم های کشوری بهداشت مدارس (عملی)	دکتر فاطمه رجعتی	کار عملی و حل مساله	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، وایت برد
16	- آشنایی با فعالیت های بهداشت مدارس)	دکتر فاطمه رجعتی	کارر عملی حل مساله	کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، وایت برد

